

A Fővárosi Ítéltábla dr. Dezső László ügyvéd (címe) által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek ... jogtanácsos által képviselt I. rendű alperes neve (I. rendű alperes címe) I. r., dr. Orosz Mónika ügyvéd (címe) által képviselt **II. r. alperes neve** (címe) II. r. alperesek ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2015. október 30-án kelt 9.G.41.245/2014/51. számú ítélete ellen a felperes által 53. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alpereseknek személyenként 500.000 (ötszázezer) forint jogi képviselői munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy az állami adóhatóság külön felhívására, a felhívásban megjelölt módon és számlára fizessen meg az állam javára az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 2.500.000 (Kettőmillió-ötszázezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperest 3,2 milliárd forint + áfa értékű üzletfejlesztési beruházás megvalósítására hozták létre projektársaságként 2010. december 15-én. A társaság tagja volt többek között az alapítástól kezdődően 2012. november 22-ig a ...Kft.

A felperes, mint kedvezményezett és az I. r. alperes jogelődje képviseletében eljáró II. r. alperes 2011. november 2-án támogatási szerződést kötöttek az... azonosító számú „Gyümölcsziromgyártó üzem I. ütemének építése a ...ban” című projekt megvalósítására. Az I. r. alperes jogelődje, mint támogató a szerződésben arra vállalt kötelezettséget, hogy a projekt szerződésszerű teljesítése esetén 303.000.000 forint vissza nem térítendő támogatást nyújt a felperes részére. A beruházás megvalósításának kezdő időpontját 2012. május 1. napjában, míg a befejezés időpontját 2012. december 31. napjában határozták meg.

A felperes 2012 júliusában arról tájékoztatta a II. r. alperest, hogy a társaság tulajdonosi körét módosítani kell, mivel a ... Kft. felszámolás alá került. A II. r. alperes a felperes kérdésére azt a tájékoztatást adta, hogy a tulajdonosi körben és a cégjegyzésre jogosult személyében bekövetkezett változashoz is szükséges változásbejelentés benyújtása.

2013. január 8-án kelt levelében a felperes a II. r. alperessel közölte, hogy a képviseletére jogosultak köre változott, illetőleg a tagok adataiban is változás történt, mivel a ... Kft., valamint további

magánszemélyek tagsági jogviszonyát 2012. november 23. napjával törölték, a cég egyedüli tagja egy magánszemély lett, akinek a tagsági jogviszonyát 2012. november 23-án jegyezték be. A felperes kérte ezen változások átvezetését a nyilvántartásban.

2013. március 4-én az I. r. alperes, mint zálogjogosult javára közjegyzői okiratba foglalt jelzálogjogot alapítottak 303.000.000 forint összegre a zálogkötelezett tulajdonában lévő ingatlanra.

2013. március 19-én a felperes és a II. r. alperes a támogatási szerződést módosították, a megvalósítási időszak kezdő időpontját 2013. február 7-ében jelölték meg, míg a befejezés tervezett napja 2013. november 1-je lett. Az utófinanszírozási projektelemekre igényelhető előleg legmagasabb mértéke a megítélt támogatás 50%-ra, azaz 151.500.000 forintra változott. A módosított támogatási szerződéssel egyezően a felperesnek 2013. március 26-án 151.500.000 forint támogatást átutaltak.

A felperes 2013. április 30-án a II. r. alperessel közölte, hogy a társaság 100% arányú üzletrészt egy olyan vállalkozás kívánta megvásárolni, amelynek az éves beszámolók kiegészítő mellékletében rögzített statisztikai létszáma a külön kimutatott adatok szerint alakult. A felperes kérdésére válaszolva a II. r. alperes közölte, hogy a tagként megjelölt ... Kft. tagsági jogviszonyának 2012. november 22-i megszűnése után az új cégnek is hoznia kellett volna a megszűnt tag mérleg adatait, mivel a pályázat értékelésénél ezeket vizsgálták.

A felperes megküldte a II. r. alperesnek az új tagként tulajdonosi részesedést szerző ... 2010. és 2011. évi beszámolóit és kiegészítő mellékleteit. A II. r. alperes értékelése szerint „a pályázó személyére vonatkozó speciális kizárási okok alapján nem felelt meg a pályázat az új tulajdonosi struktúrával.” Ezen kívül tartalmi, szakmai szempontoknak, meghatározott követelményeknek sem felelt meg a felperes.

A felperes a cégbíróságon benyújtott változásbejegyzés iránti kérelmét megküldte a II. r. alperesnek azzal a tájékoztatással, hogy a társaságban az ... 30% arányban tulajdont szerzett, a felperes székhelye ...re változott, a neve kiegészült a ... szóval.

A felperes 2013. július 10-én a II. r. alperesnek szerződésmódosítás iránti kérelmet nyújtott be, egyúttal bejelentette, hogy ... település vezetői támogatást nyújtanak a beruházás megvalósítása érdekében és ezzel „gazdasági ipari övezetű” besorolású ingatlanok telekalakítását tervezhette a felperes.

A II. r. alperes 2013. július 22-én helyszíni ellenőrzést tartott, amelynek célja a támogatási szerződés módosítási kérelemben foglalt helyszínváltozás megfelelőségének vizsgálata volt.

Az építésügyi hatóság a 2013. október 18-án kelt határozatával értesítette a felperest az ...i ingatlanon tervezett üzemcsarnok és hűtőház építési- és engedélyezési eljárásának megindításáról.

A II. r. alperes a 2013. december 20-án kelt levelében értesítette a felperest arról, hogy a 4/2011. (I.28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 34. alcímében írtakkal egyezően szabálytalansági vizsgálatot kezdeményezett, aminek az volt az oka, hogy az ...i megvalósítással összefüggésben 2013. július 18-án kiadott hiánypótlási felhívást, azonban a felperes nyilatkozata után változatlanul azt észlelte, hogy a felperes nem teljesíti a pályázati felhívásban meghatározott feltételeket. A pályázati felhívás B2 pontjában előírt feltételeket a felperes azért nem teljesítette, mert a tulajdonosi szerkezetében bekövetkezett változások miatt már nem felelt meg a pályázati feltételeknek. A felperes ígéretet tett a jogszerű állapot helyreállítására, ezért a II. r. alperes 2014. január 30-án a vizsgálat lefolytatására rendelkezésre álló határidőt 45 nappal meghosszabbította.

A II. r. alperes 2014. március 21-én közölte a felperessel, hogy a szabálytalansági eljárás 2014. március 19-én „szabálytalanság történt” megállapítással zárult. Tényként állapította meg azt is, hogy a beruházás megvalósítása jelentős késedelembe volt. A szerződéstől a támogatást nyújtó fél elállt.

A 2014. március 19-én meghozott és a felperessel 2014. március 26-án közölt szabálytalansági döntéssel szemben a felperes jogorvoslati kérelmet nem nyújtott be, ezért az 2014. április 16-án jogerőre emelkedett.

Az építésügyi hatóság az ...i ingatlanok egyesítéséről és a felperes tulajdonjogának bejegyzéséről a

2014. május 22-én kelt határozatában döntött.

A felperes az elsőfokú bíróságra 2014. április 2-án benyújtott és módosított keresetében az alperesek egyetemleges kötelezését kérte 3.214.573.686 forint tőke és ennek 2013. december 20-ától a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamat és perköltség megfizetésére. Jogcímként elmaradt vagyoni előnyt mint kárt jelölte meg, hivatkozva a Ptk. 318.§ (1) bekezdésére és 339.§-ára. Állította, hogy az alperesek megsértették a Rendelet 36.§ (1) és (4), a 62.§ (1) bekezdésében, valamint az Általános Szerződési Feltételek (a továbbiakban: ÁSZF) 9.1.d. pontjában foglaltakat. Kifogásolta, hogy a szabálytalansági eljárás megindítására csak 7 hónap elteltével került sor, ebből az következik, hogy a II. r. alperes nem tett eleget a jogszabályban foglalt kötelezettségének. Sérelmezte továbbá, hogy a II. r. alperes nem tájékoztatta arról, hogy nem felel meg a pályázati felhívásban foglaltaknak.

Állította, hogy amennyiben a beruházást megvalósíthatta volna, úgy az üzem 6 éves működése alatt 3.063.073.686 forint adózott jövedelemre is szert tett volna, amely vagyoni előnytől az alperesek magatartása miatt esett el.

Az I. r. alperes az ellenkérelmében a felperes keresetének elutasítását és perköltségben marasztalását kérte. Vitatta annak jogalapját és összecszerúságát. Kiemelte, hogy a szabálytalansági eljárásban hozott döntést a felperes tudomásul vette, az jogorvoslati kérelem hiányában 2014. április 16-án jogerőre emelkedett. Álláspontja szerint nincs jelentősége annak, hogy a szabálytalansági eljárás mikor indult, mivel a tulajdonosi szerkezet változása miatt beállt az a körülmény, amely szerint a felperes nem felelt meg a pályázati felhívásban foglalt jogosultsági feltételeknek, aminek csak egy következménye lehetett, a támogatási szerződéstől való elállás. A Rendelet 36.§ (1), (4), 62.§ (1) bekezdésében foglalt szabályok megsértésének vizsgálata jelen per tárgyát nem képezi, mert ezt a szabálytalansági eljárás során hozott döntés elleni jogorvoslati eljárás keretében lett volna lehetőség vizsgálni, azonban a felperes nem élt ezzel a jogszabályban biztosított lehetőséggel. Álláspontja szerint a projekt megghiúsulása nem az alperesek felróható, jogellenes magatartása miatt következett be, azt a felperes maga idézte elő, mivel a tulajdonosi szerkezetét nem tudta olyan módon megváltoztatni, hogy a pályázati feltételeknek megfeleljen, és erre a alpereseknek nem volt ráhatásuk. A felperes nem bizonyította sem az őt ért kárt, sem az alperesek felróható magatartását és a kettő között fennálló okozati összefüggést sem.

A II. r. alperes az ellenkérelmében ugyancsak a felperes keresetének elutasítását és perköltségben marasztalását kérte.

Előadta, hogy a felperes a támogatási szerződést megszegte, aminek következményeként a II. r. alperes a támogatási szerződéstől elállt. A projekt megvalósulásának elmaradása a felperes támogatásra való jogosulatlansága miatt következett be, ezért nincs olyan vagyoni előny, amitől a felperes elesett volna. Hivatkozott továbbá arra, hogy a felperesnek az alperesek tájékoztatása hiányában is kötelezettsége a pályázatra vonatkozó rendelkezések betartása. Utalt továbbá arra, hogy a felperes kérelmeit méltányosan bírálta el, együttműködött vele a szabálytalansági eljárás megindítása előtt is.

A Fővárosi Törvényszék a 2015. október 30-án kelt 9.G.41.245/2014/51. számú ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy az alpereseknek 15 napon belül külön-külön fizessen meg 1.000.000-1.000.000 forint perköltséget. Kötelezte a felperest, hogy az államnak külön felhívásra fizessen meg 1.500.000 forint eljárási illetéket.

Határozata indokolása szerint a felek között támogatási szerződés jött létre, amely a szabálytalansági eljárás lefolytatását követően a szerződéstől történő elállással visszamenőleges hatállyal megszűnt. A szabálytalansági döntéssel szemben a felperes a Rendelet 96.§-ában szabályozott jogorvoslati

kérelmet terjeszthette volna elő, ezen jogával azonban a felperes nem élt.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét az általa érvényesített jogra tekintettel úgy is vizsgálta, hogy a II. r. alperes a támogatási szerződés teljesítését jogos ok nélkül tagadta meg, és emiatt keletkezett kára, mert a szabálytalansági eljárás hiányosságai miatt a támogatási szerződéstől nem állhatott volna el. Erre tekintettel a Ptk. 312.§ (2) bekezdése alapján is vizsgálta, hogy az alperesek a Ptk. 355.§ (4) bekezdése alapján kártérítési felelősséggel tartoznak-e a felperes felé. Ezzel kapcsolatban megállapította az elsőfokú bíróság, hogy a II. r. alperes a támogatás egy részét úgy utalta ki előzetesen a felperesnek, hogy a beruházás kivitelezése még meg sem kezdődött.

A szerződésszegéssel okozott károkért való felelősség állítása feltételezi, hogy a károsultként fellépő fél a károsodását oksági kapcsolatba tudja hozni a másik fél szerződésszegő magatartásával.

A felek a támogatási szerződést 2013. március 19-én úgy módosították, hogy annak kezdési időpontja 2013. február 7-ére, míg befejezési időpontja 2013. november 1-jére változott. A támogatási szerződés tartalma ezt követően nem módosult.

A felek nyilatkozataiból megállapította az elsőfokú bíróság, hogy a II. r. alperes a 2013. november 1-jei befejezési határidő szem előtt tartását kérte, azaz nem kívánt eltekinteni a támogatási szerződés megszegésének következményeitől sem. A II. r. alperes a 2013. július 22-i helyszíni ellenőrzésének alkalmával a helyszíni szemlén tapasztaltakat azzal rögzítette, hogy a szerződésmódosítás 2013. február 7-ével kijelölte a megvalósítási időszak kezdő időpontját, ugyanakkor kivitelezési szerződést a helyszíni ellenőrzés során még nem mutattak be. A 2013. november 1-jére kitűzött befejezési időpont eredménytelen elteltét követően a 2013. december 20-i II. r. alperesi nyilatkozattal indult meg az a szabálytalansági vizsgálat, amelynek az eredménye a szabálytalanság tényének megállapítása lett 2014. március 19-én.

Az elsőfokú bíróság tényként állapította meg, hogy a felperes és a II. r. alperes a Ptk. 277.§ (4) bekezdése szerint együttműködött a szerződés teljesítése érdekében. A szabálytalansági eljárás alatt is a felperes kérelmét és ígéretét méltányolta a II. r. alperes, bízott abban, hogy a jogszerű állapot helyreállítása megtörténik, ezért meghosszabbította a vizsgálat lefolytatására nyitva álló határidőt. A II. r. alperes elállási nyilatkozata a Rendelet és a Ptk. 300.§ (1) és (2) bekezdése alapján is kötelmi hatály kiváltására alkalmas jognyilatkozat volt. Az elállási nyilatkozat a támogatási szerződést felbontotta, ami nem minősülhetett a teljesítés jogos ok nélküli megtagadásának. A támogatási szerződés teljesítésének lehetetlenné válása a szerződéses kötelelem jogszerű felbontásából ered, nem pedig abból, hogy az alperesek szerződésszegő módon jártak volna el. A felperes a tervezett beruházást azért nem tudta végrehajtani, mert ő maga nem teljesítette a támogatási szerződésben meghatározottakat. A szabálytalansági vizsgálat eljárási cselekményei és a támogatott beruházás kivitelezésének megghiúsulása között nincs olyan okozati összefüggés, amely a kártérítés szabályai alapján az alperesek felelősségét megalapozhatta volna.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben kérte annak megváltoztatásával az alperesek keresete szerinti marasztalását és perköltség fizetésére kötelezését.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság iratellenesen állapította meg, hogy a támogatott beruházás kivitelezése meg sem kezdődött, a per adataiból kizárólag az állapítható meg, hogy a felperes a helyi önkormányzattal kötött megállapodás szerint megkezdte a bejelentés alapján végezhető munkálatokat, amelynek során az útalap és a kútalap kivitelezésre került. A felperes lefolytatta a telekegyesítési eljárást, amelynek eredményeként létrejött a ... helyrajzi számú 13.398 m² alapterületű ingatlan. Mindennek azért van jelentősége, mert a felperes joggal bízhatott a projekt végrehajtásának megkezdése és végrehajtása során abban, hogy az alperesek a felperesi bejelentésben foglalt társasági adatváltoztatásokat elfogadták.

Tévesnek tartotta azt az ítéleti megállapítást is, hogy az alperesek együttműködtek a felperessel a szerződés teljesítése érdekében. Az alperesek ezzel szemben súlyosan jogellenesen jártak el, amikor a Ptk. 277.§ (4) bekezdésében írt kötelezettségüket megszegve azt a látszatot keltették a felperesben,

hogy a ... Kft. tulajdonosi minőségének megszűnése nem eredményezi a támogatási szerződéstől történő elállást. A 2013. január 8-án kelt bejelentést követően kötötték meg a felek 2013. március 4-én a jelzálogszerződést, 2013. március 19-én módosították a támogatási szerződést, 2013. március 26-án az I. r. alperes jogelődje 151.500.000 forint előleget átutalt a részére. Mindezekkel az alperesek megsértették a Rendelet 36.§ (1) és (4), a 62.§ (1) bekezdésében, valamint az ÁSZF 9.2. pontjában foglalt szabályokat.

A felperesi bejelentéshez képest a II. r. alperes egy évvel később, 2013. december 20-án kelt levelében kezdeményezett szabálytalansági vizsgálatot. A felperes az alperesi magatartások miatt az alperesek jogszerű eljárásában bízva és azt feltételezve volt abban a tudatban, hogy a bejelentési kötelezettsége teljesítését követően az alperesek a felperesi tulajdonosváltást elfogadták, eljárásra vele szemben nem kerül sor, továbbá a projektet megvalósíthatja.

Álláspontja szerint - az elsőfokú bíróságtól eltérően - nem kötelezettsége a szabálytalansági eljárásban jogorvoslatot benyújtani, a bíróságnak ugyanakkor kötelessége vizsgálni, hogy a szabálytalansági eljárásban megállapított körülmények az adott kártérítési tényállási elemekkel összefüggésben fennállnak-e, továbbá azt is, hogy a szabálytalansági eljárás a jogszabályok szerint került-e elrendelésre. Jelen perben annak van jelentősége, hogy amennyiben az alperesek nem „hitegetik” a felperest, hanem egyértelműen jelzik felé a tulajdonosváltás el nem fogadását, úgy a felperesnek módjában lett volna a ... Kft. felszámolási eljárását elkerülni vagy visszafordítani úgy, hogy külső befektetőként bevonja a-t. Mindezek alapján téves az elsőfokú bíróság ítéletének azon megállapítása, hogy a szabálytalansági vizsgálat eljárási cselekményei és a beruházás megvalósulásának megghiúsulása között nincs okozati összefüggés. A szabálytalansági vizsgálat határidőben történő meg nem indítása alapozza meg a kártérítési felelősséget.

Felhívta a figyelmet arra, hogy a keresete jogalapjaként mind a Ptk. 339.§ (1) bekezdését, mind a 318.§ (1) bekezdését megjelölte, amellyel kapcsolatban eseti döntésekre hivatkozott.

Az alperesek a Ptk. 344.§ és a 350.§ (1) bekezdése alapján egyetemlegesen tartoznak megfizetni a kárát. A kár bekövetkeztét bármelyik alperes jogszerű és az adott helyzetben elvárható magatartása megakadályozhatta volna. Erre tekintettel az alpereseket mind a közös károkozás, mind a megbízotti károkozás szabályai alapján egyetemlegesen kérte marasztalni.

A kereseti kérelem összecszerúsége körében előadta, hogy azt igazságügyi szakértői véleménnyel bizonyította.

Az I. r. alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte.

Előadta, hogy jelen perben nincs jelentősége annak, hogy a támogatott beruházás kivitelezésének megkezdését az elsőfokú ítélet mely időpontra tette. A támogatási szerződés 3.1. pontja szerint a projekt megvalósítási időszakának kezdő időpontja 2012. május 1. napja, azaz a felperesnek ezen időponttól kezdődően megvolt a lehetősége, hogy a projekt megvalósítását megkezdje. Ezt követően több mint 8 hónappal később, 2013. január 8-án jelentette be a társasági adatváltozást a részére. A felperes bejelentése és az azzal összefüggő kivitelezés megkezdése között nincs összefüggés. Jelen perben annak van jelentősége, hogy a felperes megszegte a támogatási szerződés rendelkezéseit - egyebek mellett - azzal, hogy a projektet a szerződésben vállalt határidőben nem tudta megvalósítani.

Kiemelte, hogy 2013 tavaszán, nyarán és őszén, továbbá a szabálytalansági eljárás lefolytatása alatt a felperes folyamatosan arról biztosította a II. r. alperest, hogy a projekt megvalósításán dolgozik és minden erejével azon van, hogy a projektet megvalósítsa, csak adjanak még neki újabb és újabb póthatáridőt. A szabálytalansági eljárás ideje alatt figyelemmel volt a Rendelet 83.§ (4) bekezdésében foglaltakra. Hangsúlyozta, hogy több alkalommal lehetőséget biztosítottak a felperesnek arra, hogy a projekt megvalósítása érdekében eljárjon, a tulajdonosi szerkezetét rendezze és a projektet megvalósítsa. Az elsőfokú eljárásban előterjesztett előkészítő irataiban

részletesen kifejtette, hogy folyamatosan tájékoztatta a felperest arról, hogy a befogadási kritériumoknak, így a jogosultsági feltételeknek nem felel meg annak ellenére, hogy a fenntartási időszak végéig biztosítania kellett volna a jogosultsági feltételeknek való megfelelést. Ezzel kapcsolatban hivatkozott a felperes 2013. április 30-án kelt levelére, továbbá arra, hogy végig figyelmeztette a felperest, milyen feltételekre kell odafigyelni az esetleges tulajdonosi szerkezetben történő változásnál. Mindezzel a Ptk. 4.§ (1) bekezdésében és a 277.§ (4) bekezdésében foglalt együttműködési kötelezettségének eleget tett.

Az alpereseknek nem volt céljuk semmilyen téves látszatot kelteni a felperesben, e körben hangsúlyozta, hogy az érintett projektekre vonatkozó szabályokat a felperes kifejezetten ismerte és elfogadta a támogatási szerződés 1. és 7.2. pontja szerint.

Rámutatott továbbá arra, hogy a felperesnek a kártérítés megfizetése iránt indított keresete azért is megalapozatlan, mert amennyiben a felperesi elképzelés szerint a ... bevonásával a ... Kft. felszámolása elkerülhető lett volna, abban az esetben az alperesek felelőssége nem állapítható meg, mert a Ptk. 340.§ (1) bekezdésében rögzített kárenyhítési kötelezettségének a felperes nem tett eleget.

Álláspontja szerint az alperesek semmilyen szabályt nem sértettek meg, nem az alpereseknek állt fenn kötelessége, hogy folyamatosan arra ösztönözzék a felperest, hogy állítsa helyre a szerződésszerű állapotot, hanem ez a felperes érdeke és szerződéses kötelezettsége volt. Az alperesek a ... Kft. kiválását soha nem fogadták el, ezért a felperes mindvégig tisztában volt azzal, hogy szerződésszegés a részéről fennáll és ezen szerződésszegés kiküszöbölésével a felperes folyamatosan tevékenyen részt vett mindaddig, amíg nyilvánvalóvá nem vált, hogy a felperes a helyzetet nem tudja érdemben kezelni. Ezt követően indult meg a szabálytalansági eljárás a felperessel szemben, amely 2014. március 19-én „szabálytalanság történt” megállapítással zárult.

A felperesnek a szabálytalansági eljárás nem megfelelő időpontban történő megindításával okozott kár állítása azért nem helytálló, mert azzal, hogy a felperes egyik tagja a felperesből kivált, a felperes a támogatásra való jogosultságát saját maga idézte elő. A felperes által hivatkozott állítólagos eljárási szabálysértés nem alapozza meg a felperes kártérítési igényét, mert ha az I. r. alperes előbb elállt volna a támogatási szerződéstől, akkor sem valósult volna meg a perbeli projekt. Továbbra is kiemelte, hogy a felperesi beruházás a neki felróható szerződésszegés miatt hiúsult meg. A felperes a perbeli támogatási szerződésben vállalt kötelezettségeit nem teljesítette, azaz szerződésszegést követett el, a felperes ezt sem vitatta soha, ezért az elállás jogszerűen történt.

A II. r. alperes a fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását és a felperes perkoltségben marasztalását. Előadta, hogy a pályázat benyújtásakor a pályázati felhívás B2 pontjában foglalt feltételeknek való megfelelést a ... Kft. mérlegadataival igazolta. A ... Kft. tagsági jogviszonya 2012. november 22-én megszűnt, ezért a felperes kötelezettsége volt, hogy a pályázati felhívás B2 pontjában foglalt feltételek további fennállását biztosítsa. Ennek elmulasztása esetén a támogatási szerződés 9.1.d. pontja alapján szerződésszegést követ el. Ezen kívül a felperes szerződésszegést követett el azzal is, hogy az elszámolásban lévő számlák szerinti kivitelező számla kibocsátására nem volt jogosult, adószáma törlésre került, a számlák kifizetését a felperes nem igazolta, a számlákon szereplő kivitelezési helyszín és a támogatási szerződésben szereplő helyszín nem egyezett meg, ami a kifizetési kérelem elutasításához vezetett. A felperes további szerződésszegést követett el azzal, hogy a támogatási szerződés módosítására figyelemmel a projekt megvalósításával jelentős késedelembe esett. Az egyes szerződésszegések önmagukban is indokoltá tették szabálytalansági eljárás megindítását.

Az ÁSZF 9.1. pontja rögzíti a szerződésszegés eseteit és annak jogkövetkezményeit, a 9.2.2. pontja értelmében amennyiben a kedvezményezett a rá vonatkozó bármilyen jogszabályi, szerződéses vagy egyéb előírást megszegi, úgy a II. r. alperes jogosult a szerződéstől elállni.

A felperes által elkövetett szerződésszegésekre tekintettel indította meg a szabálytalansági eljárást,

amely 2014. március 19-én „szabálytalanság történt” megállapítással zárult, és ennek jogkövetkezménye a támogatási szerződéstől történő elállás volt.

A II. r. alperes mindvégig együttműködött a felperessel a szerződésszerű teljesítés érdekében. A felek közötti e-mail váltásokból is egyértelműen kiderült, hogy a felperes tudta: a támogatási szerződés feltételeinek megfeleléshez a tulajdonosi szerkezetét rendeznie kell. A II. r. alperes mindvégig ragaszkodott a felperes tulajdonosi szerkezete jogszerű állapotának helyreállításához.

A felperesi beruházás nem azért hiúsult meg, mert nem megfelelő időpontban indította meg a szabálytalansági eljárást, hanem azért, mert a felperes a támogatási szerződést többször is megszegte, amely tény nem tudott alappal vitatni. A korábbi időpontban indított szabálytalansági eljárásnak az lett volna a következménye, hogy korábbi időpontban áll el a támogatási szerződéstől.

A felperes nem bizonyította sem a kár bekövetkezését, sem annak összecszerúságát, sem az alperesek magatartása és az állítólagosan bekövetkezett kár közötti ok-okozati összefüggést.

A felperes a fellebbezését a másodfokú eljárásban azzal egészítette ki, hogy a Pp. 252.§ (3) bekezdése alapján kérte az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára történő utasítását, mivel a bizonyítási eljárás nagyterjedelmű kiegészítése szükséges. Ezzel kapcsolatban előadta, hogy már a keresetlevelében indítványozta a perben igazságügyi szakértő kirendelését, aminek az elsőfokú bíróság nem tett eleget, ugyanakkor indokát sem adta, hogy ezen bizonyítási indítványát miért mellőzte. Ezen túlmenően kifogásolta, hogy az általa indítványozott tanúkat az elsőfokú bíróság nem hallgatta meg, ennek ellenére tényként állapította meg, hogy az alperesek eleget tettek az együttműködési és tájékoztatási kötelezettségüknek.

Előadta továbbá, hogy az elsőfokú bíróság tévesen értékelte azt az alperesi magatartást, amely szerint a tulajdonosváltás, azaz a ... Kft. helyett a ... befektetőként való belépését nem fogadják el. Amennyiben jelzik a ...-vel szembeni kifogásaikat, akkor a szabálytalansági vizsgálat és annak eredménye elkerülhető lett volna, ami azt bizonyítja, hogy az alperesek a Ptk. 277.§ (4) bekezdése szerinti együttműködési és tájékoztatási kötelezettségüknek nem tettek eleget.

A felperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, a rendelkezésre álló bizonyítékokat helyesen mérlegelte és a döntése a jogszabályoknak megfelel.

A felperes a keresetét kártérítésre alapította, a Ptk. 318.§ (1) bekezdését és utaló szabályként a Ptk. 339.§ (1) bekezdését jelölte meg.

A polgári jogi kártérítési felelősség szükségképpen elemei a jogellenesség, a hátrányos eredmény, azaz a kár és a kettő közötti okozati összefüggés. Ahhoz, hogy az alperesek felelőssége megállapítható legyen, a felperesnek a kártérítés valamennyi elemét bizonyítania kellett volna, bármelyik bizonyítottságának hiánya a kereset elutasításához vezet.

Jelen per kiemelt jelentőségű per, ezért a Pp. 386/J.§-a alapján a bíróság nem köteles a jogvita eldöntése érdekében a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, valamint a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztatni. Mindebből következően a felperesnek kellett tisztában lennie azzal, hogy a bizonyítási kötelezettség őt terheli, a kártérítés törvényi elemeit neki kell bizonyítania, továbbá a bizonyítás sikertelenségének következménye a kereset elutasítása. A felperes a keresetében az alperesek jogellenes magatartásaként arra hivatkozott, hogy megsértették a Rendelet 36.§ (1) és (4), a 62.§ (1), a 84. § (1)-(4) és a 90. § (3) bekezdésében és az ÁSZF 9.2.d. pontjában foglaltakat.

A Rendelet 36.§ (1) bekezdése a felperesre vonatkozó kötelezettséget tartalmaz, mert az itt rögzített szabály szerint a kedvezményezettet 8 napon belül írásbeli bejelentési kötelezettség terhelte, amennyiben a támogatás szempontjából releváns adataiban vagy a támogatás feltételeiben változás következik be.

A Rendelet 36.§ (4) bekezdése a II. r. alperesre tartalmaz kötelezettséget, amikor előírja, hogy a támogató okirat vagy a támogatási szerződés abban az esetben módosítható, ha a támogatott tevékenység az így módosított feltételekkel is támogatható lett volna. A felperes tulajdonosi szerkezetében a támogatási szerződés megkötését követően olyan változás következett be, ami a támogatási szerződés módosítását kizárta, mert a felperes a módosított feltételekkel már nem felelt volna meg a támogatási szerződésben foglaltaknak. Mindez azt jelenti, hogy ezzel összefüggésben az alperesek magatartása nem volt jogellenes.

A Rendelet 62.§ (1) bekezdése a támogatás folyósításának haladéktalanul történő felfüggesztéséről rendelkezik a jogszabályban meghatározott esetekben. A II. r. alperes a 2013. december 20-án kelt levelében értesítette a felperest a szabálytalansági eljárás megindításáról, egyben tájékoztatta arról, hogy a szabálytalansági eljárás lezárásáig a kifizetések felfüggesztésre kerültek. A szabálytalanság kezelést a Rendelet 34. fejezete szabályozza. A Rendelet 88.§ (1) bekezdése szerint a szabálytalansági eljárás során eljáró szervezet vezetője dönt a szabálytalansággal érintett projekthez kapcsolódó kifizetések felfüggesztéséről. A kifizetés felfüggesztése a szabálytalansági eljárás időtartama alatt bármikor lehetséges. A kifizetés felfüggesztésének elrendeléséről és megszüntetéséről a kedvezményezettet tájékoztatni kell.

A kifizetések felfüggesztésére a Rendelet 88.§ (1) bekezdése alapján került sor és nem a Rendelet 62.§ (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel. A szabálytalansági eljárás megindításával együtt a II. r. alperesnek a Rendelet 88.§ (1) bekezdésében biztosított joga volt a kifizetések felfüggesztéséről való rendelkezés, ezért az alperesek jogellenes magatartása ezzel kapcsolatban sem állapítható meg.

Nem sértették meg az alperesek a Rendelet 84.§ (1)-(4) bekezdéseiben foglalt szabályokat sem, figyelemmel arra, hogy a szabálytalansági eljárás megindítására csak alapos gyanú esetén kerülhet sor. Az a tény, hogy a ... Kft. tagsági jogviszonya 2012. november 23-án megszűnt, a felperes az ezzel kapcsolatos változást késve ugyan, de bejelentette és a tulajdonosi változással összefüggésben levelezést folytatott a II. r. alperessel, nem támasztja alá a szabálytalanság alapos gyanúját.

A Rendelet 90. § (3) bekezdése a szabálytalansági eljárásban a szabálytalanság megállapítása esetén alkalmazható jogkövetkezményeket sorolja fel, amelynek d) pontjában szerepel a támogatási szerződéstől történő elállás. A II. r. alperes a szabálytalansági eljárás lezárásaként ezt a jogkövetkezményt alkalmazta, ezért jogellenes magatartást ezzel kapcsolatban sem követett el.

A felperes 2013. július 10-én nyújtott be szerződésmódosítás iránti kérelmet, amelyben többek között bejelentette, hogy 30%-os részesedéssel tagsági jogviszonyt létesített az ... Ezzel kapcsolatban a II. r. alperes 2013. július 18-án hiánypótlási felhívást adott ki, amelyben többek között kérte a tulajdonosi szerkezet módosulása miatt a pályázati szakaszban benyújtott kkd minősítési nyilatkozat aktuális adatokkal történő feltöltését és annak benyújtását. A II. r. alperes a 2013. október 4-én kelt levelében a felperes 2013. július 11-én érkezett szerződésmódosítás kérelmével kapcsolatban konkrétan arról tájékoztatta, hogy a tulajdonosi szerkezet megváltozásával a kedvezményezett jogosulatlanul vált a támogatás felhasználására, mert már nem felel meg a pályázati felhívás B2 pontjában foglalt feltételeknek, amely szerint nem nyújtható támogatás azon nem önkormányzati típusú pályázó részére, amely tekintetében a mérleg főösszege sem a 2008., sem

a 2009. lezárt teljes üzleti év éves beszámolója alapján nem éri el legalább a projekt összes elszámolható költségének kétszeresét. A felperes a 2013. október 29-én írt levelében a tulajdonosi szerkezet megfelelőségének igazolására 15 nap határidőt kért. A felperes kérelmének megfelelően a II. r. alperes 2013. november 4-én az általa adott határidőt további 30 nappal meghosszabbította. A felperestől 2013. december 16-áig a tulajdonosi viszonyok rendezésével kapcsolatban semmilyen beadvány nem érkezett, ami azt jelenti, hogy a szabálytalanság alapos gyanúja ekkor merülhetett fel a II. r. alperesben, aki ezt követően a Rendelet 84.§ (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül megindította a szabálytalansági eljárást.

A támogatási szerződés részét képező ÁSZF 9. pontja szabályozza a szerződésszegés eseteit és annak jogkövetkezményeit. A 9.1.d. pont alapján szerződésszegésnek minősül különösen, ha a kedvezményezett a tulajdonosi szerkezetében bekövetkezett változások miatt már nem felel meg a pályázati feltételeknek. A 9.2.2.a. pont szerint a szerződésszegés jogkövetkezménye a támogatási szerződéstől való elállás.

Helyesen hivatkozott az I. r. alperes a fellebbezési ellenkérelmében arra, hogy a felperes 2013. április 30-án F.G.-hez intézett levele kétséget kizáróan, megállapíthatóan a felperesnek már ekkor tudomása volt arról, hogy a ... Kft. kiválása miatt a pályázata nem felel meg a pályázati feltételeknek. A II. r. alperes részéről eljáró **V. K.** 2013. május 13-án a felpereshez írt e-mailben felhívta a figyelmet arra, hogy a B2 pont alapján a pályázó személyére vonatkozó speciális kizáró okok miatt nem felel meg a pályázat az új tulajdonosi struktúrának, mivel a mérlegfőösszeg nem éri el a projekt összes elszámolható költségének a kétszeresét. **V. K.** 2013. június 5-én a felperesnek küldött e-mailben ismét felhívta a figyelmet arra, hogy a fenntartási időszak végéig fenn kell állnia az értékeléskori vagy az azzal egyenértékű tulajdonosi szerkezetnek. A 2013. május 6., május 10., május 30., június 25., július 31. napokon írt levelek a tulajdonosi szerkezettel, annak módosításával a támogatási szerződésnek való megfeleléssel voltak kapcsolatosak. Ezután nyújtotta be a felperes 2013. július 11-én a támogatási szerződés 4. számú módosítására vonatkozó kérelmét, amely már megváltozott tulajdonosi szerkezetre vonatkozott. Ezt követően adta ki ezzel kapcsolatban a II. r. alperes 2013. július 18-án a hiánypótlásra való felhívását, amelynek a felperes 2013. szeptember 13-án részben eleget tett. A II. r. alperes továbbra is azt észlelte, hogy a kedvezményezett nem teljesíti a pályázati felhívás B2 pontjában megfogalmazott feltételeket, ezért ismételten felszólította a felperest 2013. október 4-én, hogy a tulajdonosi viszonyokat a pályázati felhívásnak megfelelően rendezze. Ezt követte 2013. október 31-én érkezett a felperes határidő hosszabbítás iránti kérelme, amelynek a II. r. alperes helyt adott és a tulajdonosi viszonyok rendezésének végső határidejét 2013. november 29. napjában határozta meg. A felperes mulasztására tekintettel ezt követően 2013. december 20-án indult meg a szabálytalansági eljárás a felperessel szemben. A szabálytalansági eljárás megindításáról szóló értesítésben egyértelműen szerepel, hogy a vizsgálat megindításának indoka az volt, hogy a kedvezményezett, azaz a felperes a tulajdonosi szerkezetében bekövetkezett változások miatt már nem felel meg a pályázati feltételeknek, ezzel a támogatási szerződés ÁSZF 9.1.d. pontjában foglalt szerződésszegést megvalósítva.

A fentiekből egyértelműen megállapíthatóan a felperes a társasági adatváltozás 2013. január 8-án történt bejelentését követően végig tisztában volt azzal, hogy a tulajdonosi szerkezetének meg kell felelnie a változásokat követően is a támogatási szerződésben foglalt feltételeknek. A támogatási szerződés részét képező ÁSZF 9. pontja alapján - a II. r. alperes figyelmeztetésének hiányában is - a támogatási szerződés megkötésétől kezdődően a felperesnek tudomása volt arról, hogy a támogatási szerződés bármely pontjának megszegése okot ad a II. r. alperesnek a támogatási szerződéstől történő elállásra.

A fenti levelezés azt is bizonyítja, hogy a II. r. alperes, mint az I. r. alperes megbízottja a támogatási szerződés fennállása alatt végig eleget tett a Ptk. 4.§ (1) és Ptk. 277.§ (4) bekezdésében foglalt együttműködési és tájékoztatási kötelezettségének. A levelezés alátámasztja azt is, hogy az alperesek semmi olyat nem tettek, amelyek a felperesnél azt a látszatot keltették volna, hogy a ... Kft. tulajdonosi minőségének megszűnése nem eredményezi a támogatási szerződéstől történő elállást. A felperes fellebbezésben tett állításával szemben ezt nem támasztja alá a 2013. március 4-én létrejött jelzálogszerződés, a 2013. március 19-én aláírt támogatási szerződésmódosítás és 2013. március 26-án 151.500.000 forint előleg megfizetése. Mindezek az intézkedések éppen azt igazolják, hogy a projekt célja megvalósítása érdekében együttműködve jártak el, többször lehetőséget biztosítva a felperesnek a tulajdonosi szerkezete ajánlati felhívás B2 pontjában foglalt feltételeknek megfelelő módosítására.

Helyesen hivatkozott a II. r. alperes a fellebbezési ellenkérelmében arra, hogy a támogatási szerződéstől történő elálláshoz kizárólag a felperes szerződésszegő magatartása vezetett. Saját felróható magatartására előnyök szerzése végett senki sem hivatkozhat, ezért a felperes szerződésszegő magatartása kártérítési igény alapjául nem szolgálhat.

A támogatási szerződés szerint a felperesnek a projekt megvalósítását már 2012. május 1. napján el kellett volna kezdenie. A támogatási szerződés 3. számú módosítása szerint - amely többek között a projekt megvalósításának kezdő és befejező időszakára is vonatkozott - a projektet 2013. november 1-jéig be kellett volna fejeznie. A támogatási szerződés alapján a projekt a ...an valósult volna meg. A felperes a 2013. július 10-én kelt 4. számú szerződésmódosítás iránti kérelmében jelentette be, hogy a ... Ipari Park üzemeltetője a bérleti díjat olyan magas összegben határozta meg, hogy annak kifizetését nem tudja vállalni. ... településen ugyanakkor egyértelmű és teljes körű támogatást nyújtanak a projekt megvalósításához, a területen telekalakítást kell végrehajtani. A projekt megvalósulási helyszínére vonatkozóan azonban a felek között szerződésmódosítás nem jött létre, ezért ... településen a projekt megvalósítása érdekében a felperes semmit sem csinálhatott volna, így az ... településen megvalósult telekegyesítés, ... Városi Önkormányzat jegyzőjétől az ...i ingatlanra az építési engedélyezési eljárás megindítása, valamint a bejelentés alapján végezhető munkálatok megkezdése a perbeli projekt megvalósítása szempontjából irrelevánsak. Mindez azt jelenti, hogy a szabálytalansági eljárás cselekményei és a beruházás megvalósulásának megghiúsulása között nincs okozati összefüggés, ahogy arra az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásában maga is helyesen hivatkozott. A II. r. alperes a szabálytalansági eljárást 2013. december 20-án indította el, a felperesnek 2013. november 1. napjára kellett volna a projektet teljes egészében megvalósítania.

A szabálytalansági eljárásban hozott határozat „felülvizsgálata” jelen eljárás tárgyát nem képezi, azt a felperes az ellene benyújtott jogorvoslatban támadhatta volna. A felperesnek valóban nem kötelezettsége a szabálytalansági eljárásban jogorvoslatot benyújtani, ennek elmaradása azonban azzal a következménnyel jár, hogy a szabálytalansági eljárásban megállapított tényeket a felperes nem vitatja. Ettől függetlenül a jelen perben az elsőfokú bíróság bizonyítási eljárást folytatott le a felperes keresete alapján és a bizonyítékok mérlegelése alapján jutott arra a következtetésre, hogy a felperest az alperesekkel szemben kártérítés nem illeti meg.

Az elsőfokú bíróság ítéletének a Pp. 252.§ (3) bekezdése alapján a hatályon kívül helyezésére nincs ok, figyelemmel arra, hogy a kártérítés jogalapjának bizonyítottsága hiányában annak összecszerűségét nem kell vizsgálni, ezért a felperesnek a keresetében az összecszerűség igazolására vonatkozó igazságügyi szakértő kirendelésére tett bizonyítási indítványa szükségtelen.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése

alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett sikerre, ezért az alpereseknek a Pp. 239.§-a alapján alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése szerint meg kell fizetnie a másodfokú eljárásban felmerült költségeiket. A Fővárosi Ítéltábla a jogi képviselettel kapcsolatban felmerült díj összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (5) és (6) bekezdése alapján mérlegeléssel, a ténylegesen kifejtett ügyvédi munkára tekintettel határozta meg.

A felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46.§ (1) bekezdése szerinti fellebbezési illeték viselésére vonatkozó rendelkezés az Itv. 74.§-ának (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2016. április 6.

Dr. Koday Zsuzsanna s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kurucz Zsuzsanna s.k.
előadó bíró

Hídvéginé dr. Adorján Livia s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

bírószági tisztviselő